

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 5. november 2014
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Christina Hjeresen
Sagsnr.: 2014-0030-2603
Dok.: 1339495

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 15 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. oktober 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Mette Frederiksen

/

Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 15 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes oplyse, hvilke muligheder offentligheden (herunder pressen) har for inden for rimelig tid at gøre sig bekendt med aflytninger, der afspilles under en retssag, i tilfælde hvor selve kvaliteten af optagelsen er af tvivlsom karakter, hvilket gør det svært at høre, hvad der afspilles, eller hvor samtalerne, der afspilles, foregår på et fremmed sprog. Såfremt ministeren finder, at der efter de nugældende regler ikke er tilstrækkelig mulighed for offentligheden til at gøre sig bekendt med, hvad der afspilles under en retssag, bedes ministeren oplyse, om ministeren vil tage initiativer for at rette op på dette”

Svar:

Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der spørges til muligheden for aktindsigt i aflytninger, der afspilles som bevis under en hovedforhandling i en straffesag. Udskrift af en sådan aflytning indgår sædvanligvis i straffesagens akter.

Reglerne om aktindsigt for andre end parter fremgår af retsplejelovens kapitel 3 a (§§ 41-41 h). Reglerne blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 215 af 31. marts 2004 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Offentlighed i retsplejen) og ændret ved lov nr. 638 af 12. juni 2013 om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Efter retsplejelovens § 41, stk. 1, har enhver ret til aktindsigt i domme og kendelser m.v. efter reglerne i §§ 41 a-41 c, 41 e og 41 g. Den, der har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, kan endvidere få aktindsigt efter reglerne i retsplejelovens § 41 d. Efter retsplejelovens 41, stk. 3, har massemedier omfattet af medieansvarsloven ret til aktindsigt efter reglen i § 41 f. Herudover indeholder retsplejelovens § 41 h en bestemmelse om meroffentlighed.

Efter retsplejelovens § 41 d, stk. 1, kan den, der har individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der vedrører en borgerlig sag eller en straffesag, herunder indførsler i retsbøgerne, i det omfang dokumenterne har betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål. Det samme gælder forurettede i straffesager eller, hvis forurettede er afgået ved døden, forurettedes nære pårørende. I straffesager gælder retten til aktindsigt først, når sagen er endeligt afsluttet.

Retsplejelovens § 41 d, stk. 2-4, undtager visse fortrolige og interne dokumenter fra retten til aktindsigt efter bestemmelsens stk. 1. Endvidere kan retten til aktindsigt efter § 41, stk. 5, begrænses i en række tilfælde, f.eks. hvor ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til en straffesags dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for hensynet til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser eller for særlige hensyn til beskyttelse af sigtede, tiltalte, vidner eller andre.

Efter forarbejderne til retsplejelovens § 41 d¹ vedrører et dokument sagen, når dokumentet har betydning for sagens behandling. Som eksempler for straffesagers vedkommende nævnes bl.a. dokumenter, der har været benyttet som bevis. Det fremgår endvidere, at udtrykket »dokumenter« skal forstås lige så bredt som dokumentbegrebet efter offentlighedsloven. Ud over egentlige skriftlige dokumenter, hvad enten de foreligger som papirdokumenter eller elektroniske dokumenter, er således også tegninger, kort, billeder og lyd- og billedoptagelser omfattet.

Retsplejelovens § 41 f indeholder regler om massemediers aktindsigt. Det følger heraf bl.a., at personer, der er omfattet af retsplejelovens § 172, stk. 1, 2 eller 4, efter anmodning har adgang til at gennemse domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger, jf. retsplejelovens § 41 f, stk. 1, 1. pkt.

Efter retsplejelovens § 41 f, stk. 5, udleverer retten efter anmodning kopi af andre indførsler i retsbøger end domme og kendelser samt afskrifter som nævnt i § 713, stk. 3, til de i § 41 f, stk. 1, nævnte personer. Afskrifter som nævnt i retsplejelovens § 713, stk. 3, vedrører lydoptagelse af forklaringer, der afgives i retten. Er retsmødet holdt helt eller delvis for lukkede døre, kan udlevering kun ske, hvis dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet. Endvidere finder de begrænsninger i aktindsigten, der følger af retsplejelovens § 41 b, stk. 2, nr. 1 og 5, og stk. 3, samt § 41 e, stk. 1, 1. pkt., stk. 2, 2. pkt., og stk. 4 og 5, tilsvarende anvendelse.

Retsplejelovens § 41 h indeholder herudover en bestemmelse om meroffentlighed. Efter bestemmelsens stk. 1 skal det i forbindelse med en anmodning om aktindsigt overvejes, om der kan gives aktindsigt i videre omfang end fastsat i §§ 41 a-41 g. Der kan gives aktindsigt i videre omfang,

---

¹ Bemærkningerne til § 1, nr. 15 (retsplejeloven § 41 d), i lovforslag nr. L 23 af 8. oktober 2003 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Offentlighed i retsplejen).

medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt og regler i lov behandling af personoplysninger.

I forarbejderne² til bestemmelsen peges på to hovedområder, hvor meroffentlighed navnlig kan være på sin plads. Det gælder for det første i forhold til journalister, hvor myndighederne bør være imødekommende over for journalisters rimeligt begrundede anmodninger om aktindsigt, som ligger ud over de foreslåede regler i §§ 41 a-41 f. Det gælder for det andet i forhold til videnskabelige undersøgelser eller lignende. Endvidere fremgår det af forarbejderne, at meroffentlighed kan gives i den form og på sådanne vilkår, som er hensigtsmæssige og rimelige i den konkrete situation.

Efter Justitsministeriets opfattelse er retsplejelovens regler om aktindsigt udtryk for den rigtige balance mellem hensynet til offentlighed i retsplejen og en række andre væsentlige hensyn, herunder bl.a. hensynet til at beskytte følsomme personoplysninger. Det skal i øvrigt bemærkes, at straffesager som hovedregel behandles for åbne døre, hvor retssproget er dansk, og at enhver således har mulighed for at overvære retssagen og dermed få kendskab til de oplysninger, som måtte komme frem under sagen.

---

² Bemærkningerne til § 1, nr. 15 (retsplejeloven § 41 g), i lovforslag nr. L 23 af 8. oktober 2003 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Offentlighed i retsplejen).